

Jiří Souček

PRO SILVA BOHEMICA A HARVESTORY

Dne 23. 4. 2002 se v Telči konala výroční členská schůze PRO SILVA Bohemica. Odborným tématem následující exkurze byly praktické ukázky uplatnění víceoperačních těžebních strojů při přírodě blízkém obhospodařování lesa, které proběhly v lesích spravovaných LČR, s. p., LS v Telči v okolí Javořiny. Jednání se zúčastnilo asi 80 zájemců, z toho 53 členů PRO SILVA.

JEDNÁNÍ PRO SILVA BOHEMICA

Prof. Tesař ve svém úvodním příspěvku shrnul činnost PRO SILVA Bohemica od jejího založení v roce 1995. Organizace do současné doby spolupřátala třináct odborných akcí. Významným přínosem byla inventarizace příkladných objektů hospodaření (1996 - 97) a její aktualizace (2001). Prof. Tesař dále připomněl mezinárodní aktivity a úzkou spolupráci se zahraničními organizacemi obdobného charakteru. Informoval také o loňském zasedání mezinárodního výboru PRO SILVA, při kterém účastníci terénních exkurzí navštívili vybrané lokality s příkladným hospodařením (Boubín, Nové Hradky, Třeboň, Žďár nad Sázavou a Křtiny).

Během schůze byl zvolen nový výkonný výbor, zesnulého Ing. Bednáře nahradil Ing. Petřík. Hospodář Ing. Hort ve své zprávě shrnul hospodaření organizace za celé období a informoval o aktuální finanční situaci a plánovaném rozpočtu na letošní rok. V rámci organizačních

záležitostí byla vyřešena problematika dlouhodobě neplatících členů, a to návrhem na jejich vyloučení. Tématem diskuse se mj. stalo zvýšení ročních členských příspěvků a hovořilo se i o možnosti dalších forem financování činnosti organizace.

PŘÍSPĚVKY K TERÉNNÍM UKÁZKÁM

Po schůzi zazněly krátké úvodní přednášky k terénním ukázkám. Příspěvek Ing. Truhláře se týkal vývoje technologií těžeb a soustředování dříví na příkladu ŠLP Křtiny. Profesor Ulrich shrnul možnosti nasazení těžebních strojů v současném lesním hospodářství a informoval o výsledcích výzkumu harvesterových technologií na ŠLP Křtiny v posledním období. **Ve sledovaných porostech se použitím harvesterů ve výchovných těžbách výrazně snížilo poškození okolního porostu a škody na půdě. Širší nasazení harvesterů předpokládá vhodný výběr stanovišť, zpřístupnění porostu odpovídající použité technologií, zaškolenou obsluhu a dobrou organizaci práce.** Výkonnost harvesterových technologií je asi sedmkrát vyšší ve srovnání s motomanuálním způsobem, přičemž náklady jsou vyšší zhruba čtyřikrát.

HARVESTORY V OKOLÍ TELČE

Po přesunu účastníků na terénní ukázky podal Ing. Dolejský obecné informace o LS Telč a historii použití těžebních technologií. V minulosti byla značná část těžebního etátu kryta nahodilými těžbami, což omezovalo realizaci výchovných zásahů. **Harvestory na Lesní správě Telč používají od roku 1999 s ohledem na nedostatek pracovních sil a objemy těžeb. V posledním roce se harvesterové technologie a vyvážecí soupravy podílely na 25 % ročního objemu těžeb.** Jejich nasazením se daří zvládat časové harmonogramy hospodářsky nutných těžeb při omezení škod na lesních porostech a do-

Rozsah využití harvesterových technologií (v %) na LS Telč

Rok	Výchovná těžba	Obnovní těžba	Nahodilá těžba	Z celkové roční těžby
1999	35 %	0 %	8 %	14 754 m ³ 14 %
2000	34 %	10 %	0 %	19 203 m ³ 17 %
2001	38 %	22 %	0 %	21 885 m ³ 25 %

pravní síti. Provozní pracovníci aktivně přejímají nové domácí i zahraniční poznatky o možnostech použití těžebních strojů.

PŘÍRODĚ BLÍZKÉ HOSPODAŘENÍ S HARVESTORY

Náplní terénních ukázek bylo nasazení harvesterů v předmýtních a mýtních těžbách. Po stručné charakterizaci porostů a realizovaných zásahů se účastníci přímo přesvědčili o možnosti použití těchto technologií v souladu se zásadami přírodě blízkého hospodaření. **Vhodné rozčlenění porostů linkami a ukládání klestu na linku omezuje zhutnění půdy a poškození okolních stromů, zapracovaná obsluha a vhodná organizace práce umožňuje snížit neproduktivní náklady a poškození ostatního porostu na minimum.** Těžební stroje jsou v daných podmínkách vhodné zejména pro výchovné zásahy v rozsáhlejších jehličnatých porostech na přístupných stanovištích. Vysoká výkonnost bez ohledu na počasí zajišťuje vyšší využití pracovních sil. Diskuse na jednotlivých lokalitách se týkala vhodnosti použitých technologií, ekonomiky provozu a jejich porovnání s ostatními způsoby.

Závěrem exkurze Ing. Sloup shrnul možnosti nasazení harvesterů a vyvážecích souprav v České republice. Jejich širší použití předpokládá výběr vhodných lokalit, odpovídající zpřístupnění porostů, kvalifikované operátory a dobrou organizaci práce.

Adresa autora: Ing. Jiří Souček
VÚLHM VS Opočno, 517 73 Opočno

TLAK HARVESTORU NA PŮDU VÝRAZNĚ SNÍŽUJE KLEST POKLÁDANÝ DO DRÁHY STROJE.

Foto: archiv redakce